

SYFTE MED UNDERSÖKNING

Se nyttan med sprinkler, att ta med ut i förebyggande arbetet.

UNDERSÖKNING UTFÖRD AV

Rolf Åkerstedt.

HÄNDELSEFÖRLOPP

Någon eller några personer tyckte att det skulle vara skoj att sätta eld på bokinkastet i biblioteket i X-stad. De gjorde då i ordning en flaska med brännbart innehåll som de senare pytsade ut i bokinkastet. Därefter kastade de in någon form av tändkälla. Böckerna i bokinkastet började att brinna och branden spred sig vidare i den låda av trä där böckerna befann sig i. När branden kom utanför lådan steg värmen snabbt och utlöste ett sprinklerhuvud som var placerat i taket ovanför bokinkastet. Sprinklern var kopplad till ett automatiskt brandlarmskåp som gav signal till brandförsvaret. Sprinklern lyckades att hålla nere branden till dess att brandförsvaret anlände och släckte branden helt och hållet. Dock hade en hel del rök samlats i biblioteket. Brandförsvaret öppnade dörrar i de olika planen i biblioteket samt använde sig av sina bärbara fläktar för att få ut brandröken.

UNDERSÖKNING

Biblioteket är byggt i 2 plan med a ytor och med det inga brandbegränsningar. Ytan i planen är ca 2000 m² i varje plan. Det nedre planet är bestyckat med sprinkler som skydd mot brand. Det övre planet däremot har inga sprinkler. Rent brandtekniskt för övrigt så finns ett utrymningslarm som ser till att folk kommer ut vid fara. Detta är kopplat i en förlängning upp mot RC. Nedre planet fungerar också som ingångsplan där man vid ingången gjort en liten sluss med skjutdörrar som öppnas när folk kommer gående. På sidan om denna sluss finns det ett bokinkast som är gjort med ett vanligt brevinkast fast. Ute större på utsidan och en låda av trä i storlek 1 kubikmeter som sitter dikt innanför väggen och mot dörrslussens ena vägg. Denna låda var vid brandtillfället uppbrunnen till stora delar. Ett antal böcker som legat i lådan var också brandskadade. Precis ovanför lådan ca 3 meter ovanför fanns ett av sprinklerhuvudena placerat. Detta huvud utlöste och lyckades hålla branden i schack till dess att brandförsvaret anlände och släckte branden. Lokalen för övrigt fylldes med stora mängder brandrök från branden i lådan. Röken fanns både på nedre och övre planet. Förutom rök fylldes lokalen med en hel del vatten från sprinkleranläggningen då det tog en viss tid att ta sig till avstängningsventilerna p g a att dessa är belägna en god bit geografiskt ifrån ingången där branden var. När man stängde ventilerna tog det lång tid innan vattnet runnit ur systemet med en hel del restvärdesjobb som följd. Det fanns inga brandventilatorer i biblioteket. Räddningstjänsten var tvungen att använda sig av de dörrar som fanns i lokalen samt medhavda bärbara fläktar. De enda böcker som blev brandskadade var de böcker som låg i bokinkastslådan. För övrigt så inskränkte sig skadorna till röklukt som man tror sig kunna klara av att få bort.

SLUTSATS

Tack vare att biblioteket i stort sett är en brandcell så rökfylldes hela biblioteket vid denna relativt lilla brand. Inga brandventilatorer i tak fanns vilket i sin tur försvårade arbetet med att få ut röken. Att placera ett bokinkast med risk för ett attentat av denna typ måste övervägas. Om det nu skall finnas bör den byggas som en egen brandcell för att minimera skador vid en ev. brand. Allra bäst är kanske att inte ha något bokinkast över huvud taget för att på så sätt helt ta bort denna brandrisk.

ERFARENHETER

Vi som jobbar med förebyggande bör ta med oss erfarenheter från bränder som dessa. Här påvisas att man med enkla medel och små kostnader kan förhindra en stor brand eller en onödig rökspridning. För att skydda kulturföremål som böcker bör det påtalas vikten med brandcells begränsning och bra ventilationsmöjligheter vid ev. brand för att på så vis minska konsekvenserna vid uppkommen brand.